

Een Gallo - Romeinse tempel op een open vlakte

Bijna 2000 jaar geleden zie je tussen de Rijn en de Waal niets. Geen bruggen, geen woonwijken, geen flatgebouwen, geen spoorlijn... alleen weilanden, oeverwallen en water. Maar wacht eens, wat is dat ... daar op die oeverwal? Daar staat een enorme tempel!!

Het is 100 jaar na Christus. De Betuwe was een grote open vlakte ingeklemd tussen de Rijn en de Waal. Omdat er toen nog geen dijken waren, overstroomden het hele gebied tussen de rivieren. De mensen konden alleen wonen op de hooggelegen oevers van de oude rivierlopen. Tussen Nijmegen en de Limes, de versterkte grens langs de Rijn komen drie van die oeverwallen samen. Op dit gunstige knooppunt van water-, land- en handelswegen ontstond het dorp (vicus) Elst met handelaren en ambachtslieden. Rondom het dorp stonden op woerden Bataafse boerderijen.

Midden in Elst werd rond het jaar 100 een prachtige tempel gebouwd. De tempel was gewijd aan de hoofdgod van de Bataven, Hercules Magusanus. Daarin weerklinkt de versmelting van twee culturen: Magusanus was een Bataafse god die door de Romeinen werd gelijkgesteld aan Hercules. De tempel is een omgangstempel van 14,5 bij 12,75 meter, waarvan de cella is omgeven door een zuilengang. De tempel is gebouwd van tufsteen dat uit de eifel via de Romeinse wegen naar Elst werd vervoerd.

De bouw van de tempel is gefinancierd door de rijke Bataafse elite die in en rondom Elst woonden. Waarschijnlijk werd de bouw ook gesponsord door de Romeinse keizer, die een belangrijk deel van zijn lijfwacht hier rekruteerde.